

Töösad ja -ülesanded

7. taseme kliinilise psühholoogi töö sisu on inimese isiksuseomaduste, psüühiliste protsesside ja probleemide hindamine ja mõõtmine kehaliste ja psüühiliste haiguste ning inimese psühhosotsiaalse funktsioneerimise raskendatuse puhul; psüühika- ja käitumishäirete psühholoogiline diagnostika; toetav psühhoterapia; nõustamine; konsulteerimine; õpetamine ja nooremate kolleegide töö juhendamine; eksperthinnangute andmine kliinilise psühholoogia valdkonda kuuluvates küsimustes; koostöö teiste erialade spetsialistidega. Kliinilise psühholoogi töö meetod seisneb tööhüpoteeside püstitamises ja kontrollimises ning oma kutseoskuste ja teadmiste rakendamises iga inimese või grupi puhul vastavalt tema eripärale.

1	Eesmärkide määratlemine	EKR tase 7	EKR tase 8
1.1	pöördumise põhjuste ja vajaduste kohta patsiendilt info kogumine	x	x
1.2	info analüüsimine patsiendi vajaduste süsteemi struktureerimine	x	x
1.3	ühiste eesmärkide püstitamine	x	x
1.4	psühholoogiliste sekkumiste ajakava kokkuleppimine	x	x
1.5	eesmärkide kooskõlastamine	x	x
2	Patsiendi hindamine	EKR tase 7	EKR tase 8
2.1	patsiendi isiksuseomaduste, psüühilisi protsesside ja probleemide vaatluse hindamine	x	x
2.2	patsiendi võimete, kognitiivsete funktsioonide ja probleemide hindamine	x	x
2.3	patsiendi ümbritseva keskkonna hindamine	x	x
2.4	hindamistulemuste analüüsimine ja tõlgendamine	x	x
2.5	diagnostiliste ja diferentsiaal-diagnostiliste hüpoteeside püstitamine	x	x
2.6	töövõime, sõjaväekõlblikkuse, potentsiaalselt ohtlikes tegevustes (relva kasutamine, autojuhtimine jne) osalemise hindamine	x	x
2.7	hindamismeetodite rakendamise juhendamine		x
3	Kliinilise psühholoogia erialameetodite arendamine	EKR tase 7	EKR tase 8
3.1	patsientide vajaduste seiramine ja analüüsimine uute psühholoogiliste teenuste, mõõtmis- ja sekkumisvahendite järele	x	x
3.2	neile vajadustele vastavaid psühholoogiliste teenuste, mõõtmis- ja sekkumisvahendite kavandamine ja väljatöötamine ning olemasolevate kohandamine	x	x
3.3	psühholoogiliste teenuste rakendatavuse, mõõtmis- ja sekkumisvahendite psühhomeetriliste omaduste testimine	x	x
3.4	psühholoogiliste teenuste, mõõtmis- ja sekkumisvahendite kasulikkuse ja kliendisõbralikkuse hindamine	x	x

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

3.5	teadusuuringute korraldamine ja tegemine		x
4	Kliinilis-psühholoogiline sekkumine	EKR tase 7	EKR tase 8
4.1	sekkumiste planeerimine	x	x
4.2	patsiendi ja tema tugivõrgustiku nõustamine	x	x
4.3	patsiendi tugivõrgustiku ning häirete ja puuetega inimestega töötavate spetsialistidega konsulteerimine	x	x
4.4	häirete ja puuetega inimestega töötavatele spetsialistidele jt infot vajavatele isikutele ja organisatsioonidele konsultatsioonide andmine	x	x
4.5	toetava individuaalse psühhoteraapia tegemine	x	x
4.6	gruupinõustamise jt toetavate kliinilis-psühholoogiliste sekkumiste korraldamine	x	x
4.7	situatsioonile suunatud sekkumiste rakendamine	x	x
4.8	kaudsete sekkumiste rakendamine		x
4.9	nõustamis- ja teraapiakursuste jaoks vajalikke praktikate juhendamine		x
5	Kliinilis-psühholoogiliste sekkumiste hindamine	EKR tase 7	EKR tase 8
5.1	lähte- ja lõpptaseme hindamiste-mõõtmiste tegemine ja sekkumise efektiivsuse tegemine	x	x
5.2	täiendavate sekkumiste planeerimine ja rakendamine	x	x
5.3	järeelhindamiste tegemine	x	x
6	Teabe jagamine patsientidele ja avalikkusele	EKR tase 7	EKR tase 8
6.1	patsientidele tagasiside andmine	x	x
6.2	töökokkuvõtete kirjutamine	x	x
6.3	erialaste arvamuste andmine töövõime, sõjaväekõlblikkuse, potentsiaalselt ohtlikes tegevuste (relva kasutamine, autojuhtimine) jms osalemise kohta	x	x
6.4	avalikkusele teabe andmine ja erialaselt põhjendatud arvamuste esitamine psüühikahäireid ja psühholoogilisi probleeme puudutavates küsimustes	x	x
6.5	teaduslike uurimistöde kokkuvõtete kirjutamine		x
6.6	tõendus põhiste erialateadmiste leviku edendamise		x
6.7	erinevate sihtgruppide informeerimise vajaduse analüüsimine, hindamine ja üldistamine		x
7	Kliinilise psühholoogi erialane areng ja koostöö	EKR tase 7	EKR tase 8
7.1	erialateadmiste ja -oskuste täiendamine ja arendamine	x	x
7.2	oma töö analüüsimine ja täiendamine	x	x
7.3	koostöö tegemine	x	x
7.4	kovisioonigruppides, kliinilistel konverentsidel, juhtumiaruteludes vms igapäevatöö üldistamise/analüüsimise tegevustes osalemine	x	x
7.5	kovisioonigruppide, juhtumiarutelude, kliiniliste konverentside tööde juhendamine		x
7.6	erialase tegevuse reflekteerimine ja hindamine	x	x
7.7	erialase poliitika kujundamises ja süsteemi edendamises osalemine		x

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

8	Psühholoogiaalane koolitamine ja juhendamine	EKR tase 7	EKR tase 8
8.1	loengute pidamine		x
8.2	teiste erialade esindajatele ja laiale auditooriumile koolituste korraldamine		x
8.3	üliõpilaste praktikate juhendamine		x
8.4	psühholoogide tööjuhendajate koolitamine ja juhendamine		x
8.5	õppe- või juhendmaterjalide väljatöötamine		x
8.6	loengute pidamine, seminaride korraldamine jm õppetöid ülikoolides jm haridusasutustes		x
9	Kliinilise psühholoogia teadusuuringuste tegemine	EKR tase 7	EKR tase 8
9.1	teadustegevuse planeerimine ja organiseerimine		x
9.2	uurimuste tulemuste analüüsimine		x
9.3	erialaste teadusväljaannete toimetamine ja retsenseerimine		x
SPETSIALISEERUMINE			
Kliiniline lapsepsühholoog			
10	Lapse ja pereliikmete vajaduste määratlemine ja eesmärkide püstitamine	EKR tase 7	EKR tase 8
10.1	lapse probleemide määratlemine	x	x
10.2	pereprotsesside analüüsimine	x	x
10.3	koostöös pere või eestkostjaga eesmärkide püstitamine	x	x
11	Lapse kliinilis-psühholoogiline hindamine ja testimine	EKR tase 7	EKR tase 8
11.1	lapse kliinilise hindamise ja testimise kavandamine ja tegemine erinevates valdkondades	x	x
11.2	probleemide kujunemise ja dünaamika hindamine	x	x
11.3	hindamise tulemuste ja lapse probleemide analüüsimine ja interpreteerimine	x	x
11.4	hindamise tulemuste seostamine erinevatest allikatest saadud informatsiooniga	x	x
11.5	laste ja noorukite kliinilise hindamise meetodite õpetamine		x
12	Tõenduspõhiste psühholoogiliste sekkumiste kavandamine ja rakendamine lastel	EKR tase 7	EKR tase 8
12.1	lapse ja tema tugivõrgustiku nõustamine	x	x
12.2	lapse, vanema kui ka võrgustiku tasandil sekkumise kavandamine ja rakendamine	x	x
12.3	tugisüsteemide ja pere toimetulekuressursside hindamine	x	x
12.4	sekkumise efektiivsuse hindamine	x	x
12.5	sekkumiste planeerimise ja rakendamise meetodite ja võimaluste õpetamine		x
12.6	supervisioonide tegemine		x

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

13	Kliinilise lapsepsühholoogia alane teadus- ja arendustegevus	EKR tase 7	EKR tase 8
13.1	ülevaadet kasutamine ja arvestamine lapsepsühholoogia uurimustest		x
13.2	lapsepsühholoogia uurimuste kavandamine ja organiseerimine		x
13.3	uurimuse tulemuste analüüsimine		x
13.4	erialasse puutuvate materjalide ja juhendite koostamine		x
13.5	uurimisprojektides osalemine		x
13.6	kolleegide ja üliõpilaste juhendamine ja koolitamine		x
	Kliiniline psühholoog-psühhoterapeut		
14	Tõendus põhine psühhoteraapia	EKR tase 7	EKR tase 8
14.1	patsiendi seisundi hindamine	x	x
14.2	teraapia eesmärkide püstitamine ja teraapiaprogrammi kavandamine	x	x
14.3	teraapia elluviimine	x	x
14.4	teraapia tulemuste analüüsimine ja plaani korrigeerimine	x	x
14.5	järelhindamise ja toetusseansside korraldamine	x	x
14.6	oma psühhoteraapiakoolkonna teooriate ja meetodite õpetamine		x
14.7	supervisioonide tegemine		x
15	Psühhoteraapia alane teadus- ja arendustegevus	EKR tase 7	EKR tase 8
15.1	uudsete teraapiameetodite väljatöötamine		x
15.2	teadusartiklite avaldamine		x
	Kliiniline kohtu- ja korrektsioonipsühholoog		
16	Psühholoogia-alaste eksperdiarvamuste andmine menetlusasjades Kohtupsühhiaatriaekspertiiside kavandamine ja läbiviimine	EKR tase 7	EKR tase 8
16.1	menetlusasja hindamine	x	x
16.2	täiendavate dokumenteeritud andmete kogumine isiku psüühilise seisundi ja toimetulekutaseme kohta	x	x
16.3	psühholoogilise uuringu kavandamine ja tegemine	x	x
16.4	psühholoogilise uuringu tulemuste integreerimine muude isiku psüühilist seisundit ja toimetulekutaset kirjeldavate andmetega	x	x
16.5	erialase eksperdi arvamuse andmine	x	x
17	Hälbiva käitumise juhtumite kliiniline analüüs	EKR tase 7	EKR tase 8
17.1	hälbiva käitumise juhtumi psühholoogiliste komponentide hindamine kogumis	x	x
17.2	kliendi psüühilise seisundi ja kognitiivsete funktsioonide tasemete hindamine	x	x

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

17.3	kliendi käitumise ja tema psüühilise seisundi dünaamika analüüsimine hinnatava juhtumi jooksul	x	x
17.4	erialase hinnangu andmine	x	x
17.5	metoodiliste materjalide koostamine		x
18	Tõenduspõhise psühhokorreksiooni kavandamine ja tegemine	EKR tase 7	EKR tase 8
18.1	kliendi psüühilise seisundi ja aktuaalsete probleemide hindamine	x	x
18.2	kliendi varasemate delinkventse käitumise juhtumite analüüsimine	x	x
18.3	kliendi muutumispotentsiaali hindamine	x	x
18.4	kliendi probleemile ja muutumispotentsiaalile vastava sekkumisprogrammi kavandamine ja läbiviimine	x	x
19	Kliinilise kohtu- ja korrektsioonipsühholoogia alane teadus- ja arendustegevus	EKR tase 7	EKR tase 8
19.1	delinkventse käitumise analüüsi uudsete meetodite väljatöötamine või olemasolevate täiendamine		x
19.2	delinkventse käitumise riskihindamise uudsete meetodite väljatöötamine või olemasolevate täiendamine		x
19.3	teadusuuringute korraldamine ja läbiviimine		x
19.4	teadusartiklite avaldamine		x
19.5	metoodiliste materjalide koostamine		x
	Neuropsühholoog		
20	Neuropsühholoogilise hindamise kavandamine ja tegemine	EKR tase 7	EKR tase 8
20.1	patsiendi üldseisundi ja väliselt avalduvate toimetulekuraskuste hindamine	x	x
20.2	andmete analüüsimine patsiendi psüühilise seisundi ja kognitiivsete defitsiitide senise dünaamika kohta	x	x
20.3	neuropsühholoogilise uuringu kavandamine ja tegemine	x	x
20.4	patsiendi kognitiivsete defitsiitide kogumi kohta hinnangu andmine	x	x
21	Tõenduspõhiste neuropsühholoogiliste sekkumiste rakendamine	EKR tase 7	EKR tase 8
21.1	patsiendi kognitiivse defitsiidi mustri hindamine	x	x
21.2	patsiendi säilinud kognitiivsete valdkondade hindamine	x	x
21.3	kognitiivsete funktsioonide taastamise optimaalse dünaamika määratlemine	x	x
21.4	neuropsühholoogiliste sekkumiste kavandamine ja rakendamine	x	x
21.5	sekkumiste tulemuste hindamine	x	x
21.6	edasiste sekkumiste plaani korrigeerimine	x	x
21.7	patsiendi elu- ja töökeskkonnast tulenevate toetavate ja/või pärssivate tegurite hindamine	x	x
21.8	pikaajalise kompleksse programmi kavandamine	x	x

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

21.9	püsiva kognitiivse defitsiidiga patsiendi lähivõrgustikuga töötamine	x	x
22	Neuropsühholoogia alane teadus- ja arendustegevus	EKR tase 7	EKR tase 8
22.1	neuropsühholoogilise uurimise meetodite väljatöötamine ja olemasolevate täiustamine		x
22.2	taastava neuropsühholoogia meetodite väljatöötamine ja olemasolevate täiustamine		x
22.3	teadusuuringute korraldamine ja tegemine		x
22.4	teadusartiklite avaldamine		x
22.5	metoodiliste materjalide koostamine		x
	VALITAVAD KOMPETENSIID		
23	Kliinilise psühholoogia erialase teenuse väljatöötamine ja kasutamine	EKR tase 7	EKR tase 8
23.1	kliinilise psühholoogia situatsiooni Eestis, elanikkonna psüühilisi probleemide ja vajadusi teenuste järele, ühiskonna ja riigi tellimusi neile vajadustele vastavate teenuste pakkumiseks seiramine ja hindamine	x	x
23.2	enda kompetentside taseme seiramine ja hindamine	x	x
23.3	esitatud probleemide jaoks kohaste strateegiate valimine ja vastava teenuse väljatöötamine	x	x
23.4	sekkumis-, ennetus- ja rehabilitatsiooniprogrammide jms teenuste kavandamine ja elluviimine	x	x
24	Praksise haldamine	EKR tase 7	EKR tase 8
24.1	kliinilise psühholoogia teenuse osutamiseks vajaliku praksise kavandamine	x	x
24.2	personalitöö korraldamine ja juhtimine	x	x
24.3	finantside planeerimine ja haldamine	x	x
24.4	kvaliteedi tagamise süsteemi loomine ja säilitamine	x	x
24.5	klieentide rahulolu seiramine	x	x
25	Turundus ja müük	EKR tase 7	EKR tase 8
25.1	uute teenuste toomine klientide tähelepanu fookusesse	x	x
25.2	kliendiga kontakteerumine	x	x
25.3	teavitusematerjali koostamine	x	x
25.4	klieentide rahulolu hindamine teenusega	x	x
26	Psühholoogiaalane koolitamine ja juhendamine	EKR tase 7	EKR tase 8
26.1	psühholoogia ja/või kliinilise psühholoogia loengute pidamine	x	
26.2	koolituste korraldamine	x	
26.3	üliõpilaste juhendamine	x	
26.4	psühholoogide tööjuhendajate koolitamine ja juhendamine	x	
26.5	kliinilise psühholoogia alaste õppe- või juhendmaterjalide väljatöötamine	x	
26.6	loengute pidamine	x	
27	Kliinilise psühholoogia teadusuuringuste tegemine	EKR tase 7	EKR tase 8
27.1	teadustegevuse planeerimine ja organiseerimine	x	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

27.2	uurimuste tulemuste analüüsimine	x	
27.3	erialaste teadusväljaannete toimetamine ja retsenseerimine	x	
LÄBIVAD KOMPETENTSID			
28	Tööosa	EKR tase 7	EKR tase 8
28.1	psühholoogia erinevate rakendusvaldkondade teadmiste kasutamine	x	x
28.2	oma kompetentsuse piirides töötamine	x	x
28.3	oma töövaldkonna arengute jälgimine ja kavandamine	x	x
28.4	eetiliste põhimõtete tundmine	x	x
28.5	õigusaktide järgimine	x	x
28.6	mitmesuguses seisundis inimestega suhtlemine	x	x
28.7	patsiendi tervise vajadustest lähtumine	x	x
28.8	erialaste teadmiste ja meetodite integreerimine ja kombineerimine	x	x
28.9	uute teadmiste ja teooriate loomine valdkondade vahelistest seostest ja rakendusvõimalustest		x
28.10	teadustegevuse planeerimine ja organiseerimine		x
28.11	arvuti kasutamine	x	x
28.12	eesti keele ja võõrkeele kasutamine	x	x